

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande - Remiss av Komvuxutredningens slutbetänkande, En andra och en annan chans – ett komvux i tiden (2018:71)

Sammanfattning

Region Gävleborg ställer sig bakom merparten av utredningens förslag. Region Gävleborg anser dock att det finns en risk att urvalsförfarandet som utredningen föreslår kan ha negativa konsekvenser för möjligheten till utbildning för personer som står särskilt långt ifrån arbetsmarknaden. Dessutom beaktas inte dimensionering av lärarutbildning inriktad mot vuxenutbildning och då särskilt inte antalet platser på yrkeslärarprogrammet. Region Gävleborg anser även att den förenklade betygsskala för komvux på grundläggande nivå och sfi borde utgöras av Godkänt och Icke godkänt och att betygsskalan på särsvux på grundläggande nivå enbart ska utgöras av Godkänt. Slutligen konstaterar Region Gävleborg att regionala utvecklingsansvarigas mandat kopplat till yrkesvux inte förtydligas eller stärks trots att utredningen nämner att ett antal regionar upplever att deras rekommendationer inte alltid får genomslag.

Kommentarer

Region Gävleborg ställer sig bakom de föreslagna ändringarna vad gäller urvalsförfarande till icke-rättighetsbaserad vuxenutbildning. Det finns dock en risk med urvalsförfarandet som utredningen föreslår som behöver utredas vidare. Utredningen föreslår att urvalet skall göras utifrån en bedömning av en persons behov av utbildning. I exemplen som tas upp i utredningen tas hänsyn till en persons situation (det kan t.ex. handla om arbetslöshet, risk för uppsägning eller att man på grund av sjukdom inte kan fortsätta i sitt tidigare yrke) och vilken effekt en utbildning förväntas ha. Det innebär att en person som är i behov av en utbildning men där utbildningen inte förväntas ha hög effekt riskerar att inte komma med i ett urval. För att den personen då inte ska fastna i t.ex. arbetslöshet eller annan svår situation är det viktigt att den personen då får en plan med en alternativ väg framåt. Här bör utredningen fundera hur den säkerställer att personer som söker utbildning på komvux och är i behov av kompetensutveckling inte lämnas utan att få en ”annan eller andra chans”.

Utredningen lägger i sitt betänkande förslag till hur kvalitén på yrkeslärarnas arbete kan öka genom insatser inom området vuxenpedagogik. Då en stor andel av de sysselsatta yrkeslärarna saknar utbildning bör förslag läggas kopplat till

Dokumentnamn:

Dokument ID:

Giltigt t.o.m.:

Revisionsnr:

dimensionering av lärarutbildning inriktad mot vuxenutbildning. Idag finns stor brist av inte minst yrkeslärare, en brist som bedöms öka. Antalet platser på yrkesutbildningar är inte tillräckligt för att tillgodose behovet på arbetsmarknaden och samtidigt väntas en generationsväxling bland yrkeslärare de närmaste år. I dagsläget finns varken yrkeslärare eller utbildningsplatser för att kunna utbilda tillräckligt många utbildningslärare. Enligt SCB behöver antalet nybörjare på yrkeslärarprogrammet nationellt öka med minst 125 procent för att klara kompetensförsörjningen framöver.

I utredningen konstateras att betygsskalan på komvux på grundläggande nivå och sfi borde minskas från A-F till enbart Väl godkänt, Godkänt och Icke godkänt och på särvtux på grundläggande nivå minskas från A-E till enbart Väl godkänt och Godkänt. Den främsta fördelen med en minskad betygsskala är att den minskar det administrativa arbetet för lärarna och att det därmed frigörs tid för undervisning. Region Gävleborg anser att argumenten för en förenklad betygsskala är mycket starka men att utredningens förslag inte går tillräckligt långt. Region Gävleborg anser att det bara borde finnas ett steg i betygsskalan för godkänt resultat. Det skulle ytterligare minska det administrativa arbetet för lärarna och därmed frigöra ännu mer tid för undervisning.

Utredningen konstaterar att yrkesvux behöver *”en tydligare koppling till branscherna och ett mer differentierat utbildningsutbud som motsvarar behoven på flera delar av arbetsmarknaden”*. Dessutom framkom att regionalt utvecklingsansvariga menar att deras rekommendationer när det gäller utbildningsinriktningar för yrkesvux inte alltid får genomslag på grund av ett svagt mandat. Detta lämnas utan åtgärd av utredningen då utredningen anser att inte samtliga regionalt utvecklingsansvariga är redo för ett utökat mandat. Region Gävleborg skulle gärna se ett förtydligande av regionalt utvecklingsansvariga mandat så att den bättre överensstämmer med regionalt utvecklingsansvarig uppdrag som beskrivet i erbjudande 4 i villkorsbrevet. I villkorsbrevet står att regionalt utvecklingsansvarig ska tillhandahålla analyser och prognoser kring kompetensbehov samt föra dialog med och ge förslag till berörda aktörer, bland annat inom ramen för regionalt yrkesvux. I praktiken tillfrågas regionalt utvecklingsansvarig kring behovet av en viss utbildning först när utbudet redan är planerat.

Kultur och kompetensnämnden

Alf Norberg
Ordförande
Kultur och kompetensnämnden

Gun Hedlund
Förvaltningschef
Kultur och kompetensförvaltningen